

[Orla Møller.]

et temmelig stort ansvar. Der vil i løbet af bare det næste døgn være adskillelige muligheder for at ramme noget af den lovgivning, som skulle være sat i gang hurtigt og effektivt. Vi må affinde os med situationen, hvis det ikke lykkes os i udvalgsarbejdet nu efter første behandling at nå igennem allerede i dag, men må så i hvert fald fastholde, at morgendagen må være den sidste frist for at komme igennem med dette lovforslag.

Vi er åbne for brede drøftelser, og jeg håber på, at forslaget kan vinde bred principiel tilslutning fra alle partier her i tinget. Vi er klar over, at der vil være uoverensstemmelser af mange slags, men disse detaljer må komme til nærmere drøftelse under udvalgsarbejdet.

I en sag af så overordentlig stor betydning for genoprettelsen af landets økonomi til fordel for hele befolkningens velfærd bør et meget bredt samarbejde i folketinget være det eneste værdige svar.

Hans Kjær: Den første tanke, der griber én, når man stilles over for sådan en drastisk start fra den nye regering, er tanken om, hvad regeringen i sin oppositionsperiode har udtalt om, hvad man byder folketinget, og også om, hvad man byder erhvervslivet, måske i nok så høj grad, hvad man byder erhvervslivet, om ændrede vilkår, der griber ind i erhvervslivets disponeringsmuligheder til modvirken af deres langsigtede disponering og tilrettelægning.

Jeg må straks sige til hr. Orla Møllers afsluttende bemærkning om, at man påtager sig et stort ansvar ved at forhindre, at denne lovgivning er ført igennem inden midnat, at man påtager sig også et stort ansvar ved at fremsætte et lovforslag, der i den grad griber ind i vide kredse af erhvervslivet på en måde, som muligvis ikke engang giver de mennesker, det drejer sig om, en simpel mulighed for at sætte sig ind i, hvilke vilkår de vil få; dem skal der da i hvert fald også tages et vist hensyn til.

Når dette nu skal dramatiseres så voldsomt, må man selvfølgelig spørge sig selv: hvad er det, der har gjort det så nødvendigt at gribe til den slags midler, midler, som vil rejse en lang række spørgsmål, også spørgsmål, som forekommer at stå i diametral modsætning til en hel række af de ting, som den

nuværende regering har givet udtryk for, ikke kun i valgkampen, men også efter regeringsdannelsen? Jeg tør vel nok sige, at 2,5 milliarder kr. er udtryk for en ganske alvorlig stramning af finanspolitikken, og jeg mener, at finansministeren nogle gange har sagt, at man har strammet finanspolitikken for meget. Så vil jeg gerne sige, at for at kunne bedømme dette ville vi gerne vide, hvad de 2,5 milliarder kr. skulle bruges til.

Jeg kunne sige en hel del om de internationale aftaler, men det har finansministeren selv forsøgt at tage brodden af ved at henviser til, at der jo er andre lande, der har gjort det samme. Men jeg må understrege, at der er i hvert fald en væsentlig forskel på Danmark og andre lande — og her tænker jeg ikke kun på størrelsesforskellen, for enhver ved da, at vi er ikke nogen stormagt — der er i hvert fald den forskel sammenlignet med et land som Amerika, der er den seneste forgænger på denne farlige boldgade, at for Amerikas vedkommende er udenrigsomsetningen en ganske ubetydelig del af helhedsøkonomien, mens dette lille land er fuldstændig afhængigt af sin udenrigshandel, og derfor må det være betænkeligt for et land, der i den grad er afhængig af sin udenrigshandel, at lægge ud med at angribe internationale aftaler. Betænkeligheden bliver vel ikke mindre af, at samtlige nordiske lande, så vidt jeg ved, har haft en fælles holdning over for Amerikas optræden, som man har angrebet. Det bliver efterhånden svært at angribe andre, når man selv bærer sig ad på den måde, som vi er ved at gøre nu.

Man må også stille det spørgsmål: hvordan vil dette blive modtaget af vores forhandlingspartnere i EF? Vi befinder os jo stadig væk i en forhandlingsposition. Vil dette være et godt udgangspunkt, at vi som overgang til en udvikling af den internationale arbejdsdeling begynder med at gå den modsatte vej for at trappe af for så først at tage fat? Det forekommer nok lidt kinesisk, at man lægger sine samhandlingspartnere hindringer i vejen med det samme. Det er også et spørgsmål, hvordan dette vil påvirke pris- og finanspolitikken. Er dette en told, som vil indgå i pristallet og dermed fremme inflationsudviklingen, eller er det en afgift, som vil være holdt udenfor, og som derigennem betyder en forbrugsbegrænsning — selv om